

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กระบวนการตัดสินใจและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการเสพยาบ้า โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกัน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้เสพยาบ้าที่เข้าบำบัดในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ โรงพยาบาลปทุมธานีและโรงพยาบาล ชุมชนทั้ง 7 แห่งของจังหวัดปทุมธานี ที่เข้ารับการบำบัดในช่วงเดือน สิงหาคม 2545 โดยการ สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 400 คน เป็นผู้เสพยาบ้า 104 คน ผู้ที่ หยุดเสพยาบ้า 296 คน และคัดเลือกผู้เสพยาบ้าจำนวน 20 คน มาสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษา ภูมิหลังและกระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้า เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้างเกี่ยวกับ ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ความเชื่อเกี่ยวกับยาบ้า การเห็นคุณค่าแห่งตน บุคลิกภาพของผู้เสพยาบ้า ความสัมพันธ์ในครอบครัว รวมทั้งคุณลักษณะ ทั่วไปของผู้เสพยาบ้า การมีผู้ใกล้ชิดเสพยาบ้า ความตั้งใจหยุดเสพยาบ้า ประสบการณ์และ พฤติกรรมการเสพยาบ้า ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS for window

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของผู้เสพยาบ้าส่วนใหญ่ เป็นเพศชายและโสด มีอายุระหว่าง 16-20 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นผู้ว่างงานและกำลังศึกษาในสัดส่วน ที่เท่าๆกัน โดยผู้ที่กำลังศึกษามีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา มากกว่าครึ่งหนึ่งมีจำนวน พี่น้อง 1-2 คน ส่วนมากเป็นบุตรลำดับที่ 1-2 รายได้ของผู้เสพยาบ้าเกือบครึ่งหนึ่งอยู่ระหว่าง

600-2,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ส่วนมากบิดามีอาชีพรับจ้าง มารดามีอาชีพค้าขาย รายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 900-20,000 บาทต่อเดือน โดยมีที่พักอาศัยอยู่ทั้งในและใกล้กับแหล่งขายและแหล่งเสพ

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำ ซึ่งมีนัยสำคัญในการจำแนกกลุ่มผู้เสพยาบ้าซ้ำและผู้หยุดเสพยาบ้า ทั้งหมด 5 ปัจจัยคือ การเห็นคุณค่าแห่งตน ความเชื่อเกี่ยวกับยาบ้า ความตั้งใจในการหยุดเสพยาบ้า การมีบุคลิกภาพแบบเรียกร้องความสนใจ และความสัมพันธ์ในครอบครัว สมการจำแนกสามารถจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 97.50

3. กระบวนการตัดสินใจเสพยาบ้าซ้ำมี 7 ขั้นตอน คือ 1. มีสิ่งเร้าหรือเหตุการณ์กระตุ้น 2. เกิดภาวะกดดันทางจิตใจ 3. คิดถึงยาบ้า 4. สร้างทางเลือก 5. ได้รับการชักจูงโน้มน้าวจากเพื่อน/คนใกล้ชิด 6. อยากเสพยาบ้า 7. เสพยาบ้าซ้ำ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ในการป้องกันการเสพยาบ้าซ้ำนั้น ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำทั้ง 5 ปัจจัย รวมทั้งการค้นหาสาเหตุ / เหตุการณ์ / สิ่งเร้า ที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดภาวะกดดันทางจิตใจเป็นรายบุคคลก่อนที่จะนำไปสู่การเสพยาบ้าซ้ำ.

Abstract

TE165341

The main objectives of the research are : to study the decision process of amphetamine; and to find factors which are associated with amphetamine relapsing behaviors. The research was designed to study with 400 respondents, selected by purposive sampling technique from the amphetamine addicts, treated at Thanyaraksa Hospital, Pathumthani Hospital and other seven community hospitals in Pathumthani province in August 2002. The respondents were divided into two groups-including 104 people having relapsing behaviors and 296 people of those who quitted the drug.

The research methodologies were both quantitative and qualitative. The structural interviewing was used to collect information from all of the respondents, which were : their knowledge and understanding about amphetamine, self-esteem, personalities and characteristics, and family relations; including having friends and family members addicted to drug, intention to quit the amphetamine taking, and drugs using behaviors and experiences. The indepth interview was applied to 20 respondents selected from the amphetamine relapsing group to find their decision process to retake the amphetamine. The information collected by the structural interviewing were analysed by frequency, mean, standard deviation, and discriminant analysis.

The reseach finding are followed :

TE165341

1. The respondants are mostly male and single. Their age are between 16 to 20. All of them are buddhist and attaint only secondary education. More than half of the respondants have 1 or 2 brothers and sisters and are the first or second children of the family. Their families' monthly income is about 900 to 2,000 bath. Most of them live with their parents whose occupations are workers and merchants. Drug cartel and addicts are in their neighborhood.

2. The important factors related to amphetamine relapsing behaviors are their understanding about amphetamine. self- esteem, intention to quit, histrionic personality, and family relations. These factors could discreminated the respondants who are in relapsed group from those who are in quitted group. The discriminant function had 97.50 percent of predicted classification.

3. The decision process of amphetamine relaspsing consists of the seven following steps : (1) Stimuli / Trigger events (2) Stress (3) Thinking of amphetamine (4) Create option (5) motivation by friends or family members (6) Craving simptom and (7) Relapse to amphetamine.

Form the reseach finding, it is clear that five factors which related to amphetamine relapsing behaviors as well as the individual stimuli event and stress have to be taken into account in order to prevent the amphetamine addicts from the relapsing behaviors.